

Posolstvo Svätého Otca Františka na 3. svetový deň starých rodičov a seniorov

23. júl 2023

„Jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie“ (Lk 1, 50)

Drahí bratia a sestry!

„A jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie“ (Lk 1, 50): to je téma 3. svetového dňa starých rodičov a seniorov. Táto téma odkazuje na požehnané stretnutie: stretnutie medzi mladou Máriou a jej staršou príbuznou Alžbetou (porov. Lk 1, 39 – 56). Tá, naplnená Duchom Svätým, adresuje Božej Matke slová, ktoré o tisíce rokov neskôr udávajú rytmus našej každodennej modlitby: „*Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života*“ (v. 42). A Duch Svätý, ktorý už na Máriu zostúpil, jej vnukne, aby odpovedala chválospevom *Magnifikat*, v ktorom ohlasuje, že Pánovo milosrdenstvo sa šíri z pokolenia na pokolenie. Duch Svätý požehnáva a sprevádza každé plodné stretnutie medzi rôznymi generáciami, medzi starými rodičmi a vnúčatami, medzi mladými a starými. Boh si skutočne želá, aby mladí, tak ako Mária s Alžbetou, potešovali srdcia starších a čerpali múdrosť z ich skúseností. Ale predovšetkým si Pán želá, aby sme starších nenechávali samotných, aby sme ich neodsúvali na okraj života, ako sa to dnes, žiaľ, príliš často stáva.

Je krásne vidieť ako sa tento rok slávenie Svetového dňa starých rodičov a seniorov zblízuje so slávením Svetového dňa mládeže; pri oboch sa pripomína Máriina náhlivosť (porov. v. 39), keď ide navštíviť Alžbetu, čo nás vedie k zamysleniu nad putom medzi mladými a starými. Pán dúfa, že mladí ľudia pri stretnutí so seniormi prijmú výzvu, aby si vážili pamäť a vďaka nim si uvedomia, že je darom byť súčasťou väčších dejín. Priateľstvo starého človeka pomáha mladému, aby svoj život nezúžil len na prítomnosť a uvedomil si, že nie všetko závisí od jeho schopností. Na druhej strane, prítomnosť mladých prináša starším ľuďom nádej, že to, čo zažili, sa nestratí a ich sny sa uskutočnia. Skrátka, Máriina návšteva u Alžbety a poznanie, že Pánovo milosrdenstvo sa prenáša z generácie na generáciu, odhaľujú, že nemôžeme ísť ďalej – alebo sa dokonca spať – sami a že Boží zásah sa vždy prejavuje v celku, v dejinách jedného ľudu. Vo svojom *Magnifikate* to hovorí samotná Mária, ktorá sa raduje z Boha, ktorý koná nové a prekvapujúce divy, verný prísľubu danému Abrahámovi (porov. v. 51 – 55).

Aby sme si lepšie pochopili štýl Božieho konania, pamätajme na to, že čas má byť prežívaný v jeho naplnení, pretože najvýznamnejšie udalosti a najkrajšie sny sa neuskutočnia naraz v

jednom okamihu, ale v procese rastu a dozrievania: na ceste, v dialógu, vo vzťahu. Preto tí, ktorí sa zameriavajú len na bezprostredný okamih, na vlastné výhody, ktoré treba rýchlo a dychtivo dosiahnuť, teda „všetko a hneď“, strácajú zo zreteľa Božie pôsobenie. Naopak, jeho plán lásky obopína minulosť, prítomnosť a budúcnosť; zahŕňa všetky generácie a vytvára medzi nimi spojenie. Je to plán, ktorý presahuje nás samých, ale v ktorom je každý z nás dôležitý a predovšetkým každý je povolaný *prekračovať hranice*. Pre najmladších to znamená prekročiť bezprostredný okamih, do ktorého nás uzatvára virtuálna realita, často odvádžajúca našu pozornosť od konkrétnych činov; pre starších ide o to, nezastavovať sa pri ubúdajúcich silách a ľútosť nad stratenými príležitosťami. Pozerajme sa dopredu! Nechajme sa formovať Božou milosťou, ktorá nás z generácie na generáciu oslobodzuje od nehybnosti v konaní a od smútenia nad minulosťou!

V stretnutí medzi Máriou a Alžbetou, medzi mladou a starou, nám Boh dáva svoju budúcnosť. Máriino putovanie a Alžbetino prijatie skutočne otvárajú dvere k zjaveniu spásy: cez ich objatie vniká jeho milosrdenstvo s radostnou nežnosťou do ľudských dejín. Preto by som chcel pozvať všetkých, aby sa nad týmto stretnutím zamysleli, ba čo viac, aby zavreli oči a predstavili si akoby na momentke toto objatie medzi mladou Božou Matkou a staršou matkou svätého Jána Krstiteľa; aby si ho predstavili v mysli a vizualizovali v srdci, aby si ho upevnili v duši ako žiarivú vnútornú ikonu.

A pozývam vás, aby ste od predstavy prešli ku konkrétnym skutkom a urobili niečo pre starých rodičov a seniorov. Nenechávajme ich samých, ich prítomnosť v rodinách a spoločenstvách je cenná, umožňuje nám totiž uvedomiť si, že máme podiel na rovnakom dedičstve a sme súčasťou ľudu, ktorého korene si vážime. Áno, práve starší ľudia nám odovzdávajú našu príslušnosť k svätému Božiemu ľudu. Cirkev ako aj spoločnosť ich potrebujú. Oni odovzdávajú prítomnosti minulosť, ktorá je potrebná na budovanie budúcnosti. Vážme si ich, nepripravujme sa o ich spoločnosť, nepripravujme ich o tú našu, nedovoľme, aby boli vyradení!

Svetový deň starých rodičov a seniorov má byť malým, delikátnym znamením nádeje pre nich i pre celú Cirkev. Preto opätovne pozývam všetkých – diecézy, farnosti, združenia, komunity – aby ho slávili so zameraním na prekypujúcu radosť z obnoveného stretnutia mladých a starých. Vám mladí, ktorí sa chystáte ísť do Lisabonu alebo budete prežívať Svetové dni mládeže tam, kde žijete, by som chcel povedať: skôr než vyrazíte, choďte navštíviť svojich starých rodičov, navštívte osamelého staršieho človeka! Ich modlitba vás bude ochraňovať a v

srdci si poniesiete požehnanie z tohto stretnutia. Vás starších prosím, aby ste modlitbou sprevádzali mladých, ktorí sa chystajú sláviť Svetové dni mládeže. Títo mladí ľudia sú Božou odpoveďou na vaše prosby, ovocím toho, čo ste zasiali, znamením, že Boh neopúšťa svoj ľud, ale ho zakaždým znovu omladzuje fantáziou Ducha Svätého.

Drahí starí rodičia, drahí starší bratia a sestry, nech vás dosiahne požehnanie z objatia Márie a Alžbety a nech naplní vaše srdcia pokojom. Žehnám vám s láskou. A vy sa, prosím, modlite za mňa.

V Ríme pri sv. Jánovi v Lateráne 31. mája 2023, na sviatok Návštevy Panny Márie.

FRANTIŠEK

*Z talianskeho originálu *Messaggio del Santo Padre Francesco in occasione della III Giornata Mondiale dei Nonni e degli Anziani* preložila Mária Spišiaková*

MODLITBA NA 3. SVETOVÝ DEŇ STARÝCH RODIČOV A SENIOROV

(Preblahoslavená) Panna Mária,
Matka viery a nádeje,
ty si vzor pre toto ľudstvo pokrivené ľahostajnosťou.
Urob ma ochotným prijať Božiu vôľu,
ako si bola ty,
velebiť a chváliť jeho milosrdenstvo.

Mária, Matka odvahy,
ty, ktorá poznáš moje srdce,
nedopuť, aby som stratil odvahu.
S dôverou odovzdávam svoj život do tvojich rúk.
Uzdrav moje rany,
tvoja neha nech ma sprevádza na ceste.
Tvoja prítomnosť, Matka lásky,
nech nás privedie k radosti z toho,
že uvidíme naše rodiny zjednotené.

Pomôž mi odovzdávať Božiu nehu a lásku
vnukom a mladým ľuďom,
aby sme sa nielen modlili za nich
ale aj spolu s nimi.

Mária, vyprosuj mi dar Ducha Svätého:
posilňuj ma v slabosti;
vdýchni do môjho srdca útechu,
aby som dokázal mladým zanechať stopy viery,
svedectvo o kráse života,
poznanie, že život má svoje hranice
a že za ním čaká Otcovo objatie

Amen.

3. svetový deň starých rodičov a seniorov

Svetový deň starých rodičov a seniorov sa slávením svojho tretieho ročníka stáva pevnou súčasťou života našich cirkevných spoločenstiev a obohatil sa o nové významy.

Pozornosť voči starým rodičom a seniorom totiž nie je len otázkou vďačnosti a náklonnosti, ale nevyhnutnosťou pre budovanie ľudskejšej a bratskejšej spoločnosti. Svätý Otec nás vyzýva, aby sme uznali ich význam pre odovzdávaní viery a nádeje novým generáciám, a to nielen príležitostne, ale trvalým spôsobom. To znamená, že nejde o to, aby sme raz za rok oslávili našich drahých seniorov, ale aby sa cítili neoddeliteľnou súčasťou našej kresťanskej rodiny a našich spoločných dejín. Veď na mnohých miestach sveta sú referenčným bodom pre spoločenstvá a tiež strážcami pamäti. V našich komunitách je preto potrebná zmena mentality a prekonanie predsudkov, v dôsledku ktorých sa starší ľudia javia ako pasívne a neužitočné osoby. Treba si osvojiť pastoračnú starostlivosť, ktorá sa vyznačuje vzájomnosťou a zdieľaním.

Tretí svetový deň starých rodičov a seniorov, ktorý sa bude sláviť 23. júla 2023, bude mať tému „Jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie“ (Lk 1, 50). Tento verš nám pripomína, že Božie milosrdenstvo sa v dejinách prejavuje prostredníctvom svedectiev tých, ktorí ho zažili a odovzdali svojim deťom a vnukom. Starí rodičia a seniori sú povolani byť nositeľmi tohto milosrdenstva, aby slovami a životom rozprávali, ako bol Boh verný svojim prisľúbeniam a ako naďalej miluje svoj ľud. Sú tiež povolani prijímať Božie milosrdenstvo a nechať sa utešiť jeho otcovskou láskou, ktorá ich nikdy neopúšťa. Svetový deň starých rodičov a seniorov je príležitosťou opäť s radosťou povedať, že Cirkev chce sláviť spolu s tými, ktorých Pán – ako hovorí Biblia – „nasýtil dňami“.

Tohtoročný svetový deň je úzko spojený so Svetovými dňami mládeže, ktoré sa budú konať v Lisabone od 1. do 6. augusta. Je to zrejmé z posolstva, ktoré pápež František adresoval starším ľuďom. Vyzval ich, aby sa modlili za mladých ľudí, ktorí sa zúčastnia na SDM, a aby ich požehnali, a mladých vyzval, aby navštívili starých rodičov a starších členov svojho spoločenstva a vypočuli si ich. Pápež zdôraznil, že medzi týmito dvoma generáciami existuje spoločenstvo života a viery, vzájomnosť daru a vďačnosti, svedectvo nádeje a lásky.

Nižšie uvádzame niekoľko jednoduchých pokynov, ktoré, ako dúfame, pomôžu pri organizácii slávenia tohto dňa, a sme si istí, že každý z vás nájde kreatívny spôsob slávenia, vychádzajúc z vlastnej pastoračnej situácie.

Sme si vedomí, že pri príležitosti predchádzajúcich ročníkov sa uskutočnili rôzne iniciatívy, a tak dúfame, že podobne to bude aj pri tomto treťom ročníku, preto dávame farnostiam a diecézám k dispozícii logo, ktoré môžu voľne používať.

Pastoračné materiály sú k dispozícii na webovej stránke Dikastéria pre laikov, rodinu a život <http://www.laityfamilylife.va/content/laityfamilylife/it/eventi/2023/iii-giornata-mondiale-dei-nonni-e-degli-anziani.html>.

V nádeji, že 3. svetový deň starých rodičov a seniorov prispeje k plodnému dialógu medzi mladými a starými, posielame srdečný pozdrav v Pánovi.

Gleison De Paula Souza

Sekretár

Dikastérium pre laikov, rodinu a život

Card. Kevin Farrell

Prefekt

Dikastérium pre laikov, rodinu a život

Pastoračné usmernenia

Návšteva u seniorov

- Aby sa posolstvo blízkosti a útechy, ktoré má tento deň vyjadrovať, dostalo ku všetkým – aj k tým, ktorí sú najviac izolovaní – navrhujeme navštíviť osamelých starších ľudí, ktorí žijú vo vašej komunite a odovzdať im posolstvo Svätého Otca.
- Návšteva, ktorá je hmatateľným znakom vychádzajúcej Cirkvi, je spôsobom, ako potvrdiť, že aj tí najosamelejší seniori sú centrom našich spoločenstiev.
- Návšteva je prejavom osobného rozhodnutia vstať a náhlivo ísť k druhým (porov. Lk 1, 39) tak, ako to urobila Mária, keď išla navštíviť starú príbuznú Alžbetu.
- Návšteva môže byť príležitosťou priniesť darček, napríklad kvet, a spoločne si prečítať posolstvo a modlitbu dňa.
- Návšteva staršieho človeka je jednou z možností ako získať úplné odpustky udelené pri príležitosti tohto dňa.
- Stretnutie medzi mladými a starými a priateľstvo, ktoré z neho môže vzniknúť, ukazuje, ako sa Pánovo milosrdenstvo šíri z generácie na generáciu.
- Na šírenie posolstva tohto dňa možno fotografie z návštev zverejniť na sociálnych sieťach s hashtagom **#NonnieAnziani**

Príprava dňa seniorov

- Hlavnou cieľovou skupinou aktivít tohto dňa sú starší ľudia. Posolstvo Svätého Otca je adresované práve im.
- Je dôležité zabezpečiť, aby sa čo najviac starších ľudí osobne zúčastnilo na nedeľnej liturgii slávenej pri príležitosti tohto dňa.
- Po pandémie sa v mnohých oblastiach účasť starších ľudí na nedeľnej svätej omši znížila. Tento deň môže byť príležitosťou pomôcť starším ľuďom vrátiť sa k návyku prezenčnej účasti na svätej omši.
- Starších ľudí z farnosti alebo z vlastného cirkevného spoločenstva možno pozvať na chvíľu zamyslenia nad pápežovým posolstvom na tento deň, ktoré sa môže rozdať všetkým účastníkom.
- Možno tiež požiadať seniorov o osobitnú modlitbu za mladých ľudí a najmä za tých, ktorí sa zúčastnia na Svetových dňoch mládeže v Lisabone, a za úspech tohto podujatia.
- Prostredníctvom návštev osamelých starších ľudí možno text posolstva doručiť aj tým, ktorí sa nemôžu zúčastniť na stretnutiach.
- Všetkým starým rodičom a všetkým seniorom, ktorí budú oslovení pri príležitosti tohto dňa možno zveriť modlitebné úmysly Svätého Otca, spolu s osobitnými úmyslami ich vlastného spoločenstva.

Príprava slávenia tohto dňa s mladými

- Niekoľko týždňov pred Svetovými dňami mládeže môžete zvolať mladých ľudí z vášho spoločenstva, aby ste im vysvetlili, čo sa deje, a uistili sa, že navštívia čo najviac starších ľudí.
- Mladých ľudí, ktorí odchádzajú na Svetové dni mládeže do Lisabonu – alebo ktorí budú Svetové dni mládeže sláviť iným spôsobom – môžete požiadať, aby pred cestou navštívili osamelého staršieho človeka.
- Mladí ľudia môžu zorganizovať sociálne kampane na šírenie myšlienok Dňa starých rodičov a seniorov s použitím hashtagu **#NonnieAnziani**

Úplné odpustky

- príležitosti Svetového dňa starých rodičov a seniorov.
- Starší ľudia môžu získať odpustky účasťou na jednej zo svätých omší slávených pri príležitosti tohto dňa.
- Vzhľadom na to, že niektorí seniori sa zo zdravotných dôvodov nemôžu zúčastniť na svätej omši osobne, odpustky sa udeľujú aj tým, ktorí sa jej zúčastnia prostredníctvom televízie, rozhlasu alebo internetu.
- Odpustky sa udeľujú aj všetkým, ktorí pri príležitosti tohto dňa vykonajú „skutok milosrdenstva“ tým, že navštívia starého človeka

Podnety týkajúce sa liturgie

- Jedna zo svätých omší v nedeľu 23. júla môže byť venovaná sláveniu tohto dňa so starými rodičmi a seniormi z farnosti alebo spoločenstva.
- Aby sa uľahčila prítomnosť starých ľudí na svätej omši, členovia spoločenstva sa môžu zapojiť do organizovania dopravy pre tých, ktorí nemôžu cestovať sami.
- Počas slávenia môžu mladí ľudia z farnosti alebo spoločenstva predniesť starým rodičom a seniorom posolstvo Svätého Otca.
- Dňa 23. júla a v bezprostredne predchádzajúcich a nasledujúcich dňoch možno naplánovať liturgické slávenie tohto dňa v nemocniciach a domovoch pre seniorov, do ktorého sa podľa možnosti a v súlade so zdravotnými predpismi môžu zapojiť aj členovia farnosti, aby omše mohli byť primerane animované.
- Zbierka zo svätých omší tohto dňa sa môže venovať na podporu projektov v prospech chudobných seniorov vo vašej komunite.

Návrhy pre spoločné modlitby veriacich

- Za nás všetkých seniorov, aby sme vedeli byť svedkami Pánovho milosrdenstva, ktoré sa prenáša z generácie na generáciu. Prosme Pána.
- Za mladých ľudí, aby sa „náhlili“ v ústrety starším ľuďom a ukázali im Božiu nehu. Nech sa tak svet naplní prekypujúcou radosťou z nového objatia medzi mladými a starými! Prosme Pána.
- Za nás všetkých, starých otcov a staré mamy, aby sme boli zdrojom múdrosti pre naše rodiny a aby sme sa naučili odovzdávať poklad viery svojim vnúčatám a novým generáciám. Prosme Pána.
- Aby už nikto zo starých ľudí nebol odvrhnutý alebo opustený, aby osamelí našli útechu a chorí boli uzdravení. Aby Cirkev vedela ponúknuť balzam blízkosti a milosrdenstva najslabším starým ľuďom. Prosme Pána.
- Za Cirkev, ktorá dnes všade slávi svetový deň venovaný seniorom, aby bola čoraz viac prívetivým domovom pre starých rodičov a seniorov. Tiež za pápeža Františka, aby Pán požehnával a chránil jeho službu. Prosme Pána.
- Za starých rodičov, aby sa dokázali s úžasom pozerieť na svoje vnúčatá, počúvať ich a s pokorou a múdrosťou stáť po ich boku ako „učitelia života“. Prosme Pána.

Záverečné požehnanie

Požehnanie dlhého života,

Požehnanie dlhého života,

Bože milosrdenstva,

ktorý si týmto svojim deťom daroval dlhý život,

udel' im svoje požehnanie;

daj im pocítiť sladkosť a silu svojej prítomnosti:

nech sa obracajúc do minulosti

tešia z tvojho milosrdenstva

a hľadiac do budúcnosti

nech vytrvajú v nádeji, ktorá neumiera.

Tebe buď chvála a sláva naveky.